

Departamentul de Științe ale Comunicării din cadrul Facultății de Litere a Universității din București organizează, în zilele de **9 și 10 noiembrie 2018**, Conferința internațională în Studii Culturale și Științele Comunicării, cu tema *Fericirile; Căile lor / Happiness; Its Ways / Bonheurs; Leurs Voies*.

Conceptul de *fericire* a fost așezat de mult timp sub diferite lupe măritoare: se ocupă de el filosofia, sociologia, biologia, psihologia, religia, istoria, literatura și artele. Atâtea eforturi teoretice spun ceva despre fațetele obiectului propus spre analiză cu prilejul acestei conferințe.

În *Biblie*, fericirea era răsplata în lumea de dincolo pentru străduința întru Dumnezeu și suferința din universul de aici (*Evanghelia după Matei*, 5); sunt două etape: a suferinței (plâns, flămânzire, prigoană) și virtuții (blândețe, milostivenie, pace) și a fericirii, „plata în ceruri“. Pentru fericire trebuie răbdare. Apoi, fericirea se mută pe pământ; citim la începutul *Declarației de Independență* din 4 iulie 1776 că oamenii au „anumite Drepturi inalienabile (...) Viața, Libertatea și căutarea Fericirii“ (Aristotel anticipase chestiunea: un stat putea fi socotit fericit dacă le oferea cetățenilor posibilități de a obține fericirea; Aristotel admitea grade de fericire, supremul fiind dat de viața contemplativă). John Stuart Mill va detalia conținutul fericirii: lipsă a durerii și multe motive de plăcere, de îmbucurare, a cărei calitate este influențată de experiență și conștiința de sine. De dorit este cea mai mare fericire în general, a tuturor oamenilor adică. Greu de pus un acord între generalitatea și calitatea plăcerii; pentru ființele – numeroase – cu capacități de îmbucurare mai scăzute sunt mai multe posibilități de împlinire a ei. Iată anunțat un proces dintre ale cărui dezvoltări una a ajuns să echivaleze fericirea cu *consumul*: „Societatea de consumatori este poate singura societate din istoria umană care promite fericirea în timpul *vieții pământeste*, fericire *aici și acum* în *fiecare* «acum» succesiv; pe scurt, o fericire *instantanee* și *perpetuă*. Este, de asemenea, singura societate care se abține cu încăpățănare de la *a justifica* și / sau *a legitima* orice varietate de nefericire, care refuză să o tolereze și care o prezintă ca pe *ceva dezgustător* în măsură să cheme pedeapsă și compensație.“ (Z. Bauman)

Nuanțe venite din psihologie pot fi de ajutor. A. Maslow a despărțit motivațiile de deficit de cele de creștere și a văzut în ultimele factorul de „realizare treptată a potențialităților, capacităților și talentelor“, de împlinire a „aspirației permanente spre unitate, integrare și sinergie în interiorul persoanei“. Pentru M. Csikszentmihályi, secretul spre fericire este o undă (*flow*), o stare declanșată de desfășurarea unor activități care presupun efort, noutate și creativitate: limpezimea țintei, echilibrul între scop și priceperile avute, lipsa distragerilor și a temerilor de nereușită, indiferența la timp sunt câteva dintre condițiile care pregătesc marile bucurii. Căci „starea de fericire nu este prin ea însăși o forță motivațională, ci un produs secundar al unei activități altfel motivate“. (Gordon W. Allport)

Fericirea are multe fațete și moduri diverse de manifestare. În 1972, Jigme Singye Wangchuck, rege al Bhutan-ului, a declarat că Fericirea Națională Brută este mai importantă decât Produsul Național Brut. Treizeci și nouă de ani mai târziu, Adunarea Generală a Națiunilor Unite a adoptat o rezoluție prin care invita statele membre să măsoare bunăstarea și fericirea propriilor cetățeni. Fericirea era socotită „scop uman fundamental“. Astăzi, anchete naționale despre fericire au loc anual.

Toate aceste chestiuni sunt discutate în numeroase domenii – istorie, studii culturale, studii literare și lingvistice, religie, arte, științe politice și diplomație, în marketing cultural și în relații publice. Conferința oferă astfel un spațiu generos pentru dialogul științific, organizat în jurul a trei axe care corespund domeniilor fundamentale științe umaniste și arte, științe ale comunicării, științe ale informării și documentării.

Ediția din acest an reunește peste o sută de cercetători și cadre didactice din mai multe centre universitare din România, Franța, Spania, Italia, Ungaria și Turcia. Specialiști din diverse discipline socio-umane, din mai multe orașe ale țării – București, Cluj, Iași, Timișoara, Craiova, Galați, Constanța, Târgoviște și Giurgiu –, se întâlnesc cu acest prilej.

Ceremonia de deschidere, urmată de conferințele plenare și de lansarea volumelor edițiilor anterioare (*Călători și călătorii. Palimpsest pe harta reprezentării*, Editura Universității din București, 2017, și *Teritorii, granițe, comunități*, Editura Universității din București, 2018), va avea loc vineri, 9 noiembrie 2018, începând cu ora 10,00, în Sala de Lectură a Bibliotecii Facultății de Litere (strada Edgar Quinet, nr. 5-7, etaj 1, aripa dreaptă).